

Sygn. akt II K 482/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Starachowicach Wydział II Karny

• w składzie:

Przewodniczący - SSR Marcin Kroner

Protokolant:

przy udziale Prokuratora -----

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko Lechowi Błach

oskarżonemu o przestępstwo z art. 35 ust.1 ustawy o ochronie zwierząt w zw. z art. 12
kk

z urzędu

w przedmiocie przekazania sprawy oskarżycielowi publicznemu celem uzupełnienia
postępowania przygotowawczego

na podstawie art. 345§1i2 kpk

postanawia

przekazać sprawę Prokuraturze Rejonowej w Starachowicach celem uzupełnienia przeprowadzonego w sprawie postępowania przygotowawczego

UZASADNIENIE

W dniu 25 maja 2012 roku do tutejszego Sądu wpłynął akt oskarżenia Prokuratury Rejonowej w Starachowicach przeciwko Lechowi Błach o czyn z art. 35 ust.1 ustawy o ochronie zwierząt, zarzucający mu, że w czasie od 3 stycznia 2008 roku do 20 grudnia 2010 roku uśmiercił co najmniej 420 psów i 20 kotów niezgodnie z przepisami ustawy o ochronie zwierząt.

Sąd Rejonowy w Starachowicach wyrokiem z dnia 4 września 2012 roku uznał Lecha Błach za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu ustalając że uśmiercił on nie więcej niż 420 psów i nieustaloną ilość kotów oraz odstąpił od wymierzenia kary.

Sąd Okręgowy w Kielcach wyrokiem z dnia 19 grudnia 2012 roku uchylił w/w orzeczenie do ponownego rozpoznania. Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego był fakt, iż opis czynu zarzucanego oskarżonemu powinien precyzyjnie wskazywać ilość przypadków w których doszło do złamania ustawy a to dlatego że każde uśmiercenie zwierzęcia wbrew przepisom ustawy stanowi odrębny czyn a także fakt, iż ewentualna wielość zachowań oskarżonego powinna znajdować odzwierciedlenie w kwalifikacji prawnej.

W/w okoliczności były podstawą do przekazania przez Sąd Rejonowy w Starachowicach postanowieniem z dnia 18 lutego 2013 roku przedmiotowej sprawy Prokuratorowi celem uzupełnienia postępowania przygotowawczego. Sąd stanął na stanowisku, że akta sprawy wskazują na istotne braki postępowania przygotowawczego a dokonanie przez Sąd niezbędnych czynności spowodowało by znaczne trudności. Celem prawidłowego procedowania niezbędne jest ustalenie w ilu konkretnie określonych przypadkach zachowanie oskarżonego łamało przepisy ustawy oraz wskazanie dowodów odnoszących się do każdego zabitego zwierzęcia.

Stanowisko takie znalazło wyraz w postanowieniu Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 27 marca 2013 roku

W dniu 2 stycznia 2014 roku do tutejszego Sądu wpłynął kolejny akt oskarżenia przeciwko Lechowi Błach., który na skutek poważnej ilości uchybień skutkowało ponownym przekazaniem sprawy Prokuratorowi celem uzupełnienia postępowania przygotowawczego. Analogicznie jak w pierwszym przypadku Sąd uznał, że niezbędne jest ustalenie w ilu konkretnie określonych przypadkach zachowanie oskarżonego łamało przepisy ustawy oraz wskazanie dowodów odnoszących się do każdego zabitego zwierzęcia a także poprawne zakwalifikowanie czynu. Prokurator został zobowiązany do poszukiwania nowych dowodów (świadców) oraz w sytuacji gdy będzie miał wątpliwości czy zeznania świadków są wystarczającym dowodem na chorobę lub agresję zwierząt skorzysta z wiedzy biegłego z zakresu weterynarii. Postanowienie to podobnie jak poprzednie nie zostało zaskarżone.

W dniu 27 czerwca 2014 roku do tutejszego Sądu wpłynął kolejny akt oskarżenia. Tym razem Lecha Błach oskarżono o to, że w okresie od 3 stycznia 2008 r. do 20 grudnia 2010 r. działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru uśmiercił 420 psów i 20 kotów z naruszeniem przepisów ustawy o ochronie zwierząt. Analiza przedmiotowego aktu oskarżenia prowadzi do następujących wniosków: Prokurator nie wykonał zaleceń wynikających z postanowień Sądu Rejonowego w Starachowicach z dnia 18 lutego 2013 roku oraz 15 stycznia 2014 roku ograniczając się do modyfikacji kwalifikacji i opisu czynu zarzucanego oskarżonemu oraz dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Jeżeli chodzi o kwestie kwalifikacji i opisu czynu to zabiegi Prokuratora mają charakter techniczny i taka modyfikacja nic do sprawy nie wnosi. Istota tej modyfikacji sprowadza się do dopisania art. 12 kk i przytoczenia jego treści bez jakiegokolwiek odniesienia się do ustalonego stanu faktycznego. Zwrócić należy uwagę, iż postanowienie z dnia 15 stycznia 2014 roku zawierało wyraźne wskazanie, iż w sytuacji zakwalifikowania czynów oskarżonego w zw. z art. 91 kk lub 12 kk. absolutnie niezbędne jest precyzyjne wskazanie ilości zachowań oskarżonego oraz opisanie ich co czasu i miejsca. W drugim wypadku należy również uzasadnić z czego miałyby wynikać „z góry powzięty zamiar”. Wniesiony akt oskarżenia w ogóle nie odnosi się do

przedmiotowych kwestii co uniemożliwia prawidłowe procedowanie na etapie postępowania sądowego. Oczywistym jest, że Sąd może orzekać tylko w granicach aktu oskarżenia. Aby nie wykraczać poza te granice muszą być one w sposób jasny i nie budzący wątpliwości zakreślone. Nie wystarczy więc wskazanie że chodzi o 420 psów i 20 kotów ale nade wszystko takie opisanie czynów by możliwe było zindywidualizowanie każdego uśmierconego zwierzęcia i poczynienie ustaleń czy każde takie zdarzenie było zgodne z prawem czy też nie. Oczywistym jest, że odmiennie niż ludzie, zwierzęta nie posiadają imion i nazwisk, co nie zmienia jednak faktu, że możliwym jest zindywidualizowanie takiego zwierzęcia chociażby poprzez wskazanie jego przybliżonego opisu, czasu i miejsca oraz okoliczności w jakich zostało schwytane. Warto przypomnieć, iż eutanazja każdego zwierzęcia jego osobnym zachowaniem i jako takie w sposób odrębny powinno zostać opisane w akcie oskarżenia. W istocie takie zabicie zwierzęcia nie różni się w sensie czynności wykonawczej od zabicia człowieka a przecież nie sposób wyobrazić sobie aktu oskarżenia zawierającego stwierdzenie: „zabił 420 osób”, bez wskazania o jakie osoby chodzi. Każde uśmiercenie zwierzęcia musi być zindywidualizowane co do zwierzęcia, czasu i miejsca. Co więcej ze zgromadzonych dowodów powinno wprost wynikać, że takie uśmiercenie było sprzeczne z przepisami ustawy. Jak już wcześniej wskazywano istotą przekazania sprawy Prokuratorowi celem uzupełnienia śledztwa postanowieniami Sądu Rejonowego w Starachowicach z dnia 18 lutego 2013 roku i 15 stycznia 2014 roku było nie tylko przeprowadzenie konkretnych dowodów (w szczególności przesłuchanie świadków) ale nade wszystko wyciągnięcie z przesłuchań, tych konstruktywnych wniosków. Ponownie zacytować warto fragment uzasadnienia pierwszego z w/w postanowień – *„Prawidłowe postępowanie przygotowawcze powinno sprowadzać się do wyodrębnienia tych dowodów które ewentualnie potwierdzą wersję, że oskarżony uśmiercał zwierzęta wbrew przepisom ustawy, odpowiednie skorygowanie w tym zakresie zarzutu aktu oskarżenia i powołanie **tylko** dowodów potwierdzających ten zarzut”*. Tymczasem akt oskarżenia operuje ogólnikami w postaci stwierdzeń „420 psów i 20 kotów” czy też w uzasadnieniu, że stan faktyczny ustalono na podstawie „...zeznań pozostałych 146 świadków (...) oraz innych zebranych materiałów dowodowych...” Zresztą samo

uzasadnienie jest również wewnętrznie sprzeczne – z jednej strony wskazano że oskarżony przekazał do utylizacji zwłoki 465 zwierząt a drugiej że uśmiercił w sposób bezprawny 440. Ani akt oskarżenia ani jego uzasadnienie ani też lektura akt nie daje odpowiedzi na pytanie skąd wzięła się liczba 440, w szczególności o które z pośród 465 mieści się w liczbie 440 a które nie. Poważne wątpliwości miał zresztą w tym zakresie również Sąd Rejonowy który orzekał w tej sprawie po raz pierwszy i przyjął, że była to liczba bliżej nieustalona nie większa niż 420 psów i 20 kotów”. Takie stanowisko nie spotkało się jednak z akceptacją Sądu Okręgowego w Kielcach który stwierdził jednoznacznie, że: „zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zwierząt każda eutanazja zwierzęcia wbrew przepisom ustawy stanowi przestępstwo i ustalenia faktyczne w tym zakresie a co za tym idzie opis czynu przypisanego winny w sposób nie budzący wątpliwości określać ilość przypadków w których doszło do złamania ustawy”. Niezrozumiałe jest również w świetle zgromadzonych dowodów z czego Prokurator wyprowadził wniosek że wszystkie przypadki uśmiercenia zwierząt nastąpiły z przekroczeniem przepisów ustawy. Podzielić należy stanowisko wyrażone przez Sąd Okręgowy (k.625) że niezależnie od treści Rady Miasta Starachowice usypiane zwierzęta mogły być faktycznie agresywne lub chore.

Marginalnie zauważyć należy iż przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu weterynarii w sposób w jaki przeprowadzono ten dowód jest kompletnym nieporozumieniem. Znamiennym jest że na stanowisku takim stoi nawet oskarżyciel posiłkowy który również kwestionuje sens powołania biegłego (k.1216-1217). W postanowieniu z dnia 15 stycznia 2014 roku znajduje się sugestia co do możliwości powołania biegłego ale tylko w wypadku gdyby analiza zeznań świadków nasuwała wątpliwości co do agresywności lub choroby zwierzęcia i tylko w tym zakresie można ewentualnie rozważyć przeprowadzenie takiego dowodu. Brak analizy materiału dowodowego oraz nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań kolejnych świadków, do czego zobowiązany był Prokurator, czyni bezsensownym dopuszczanie dowodu z opinii biegłego w szczególności w takim zakresie jak w przedmiotowym przypadku. Pewne zdziwienie budzi, iż kwestie te zrozumiał oskarżyciel posiłkowy nie będący profesjonalistą nie zrozumiał ich oskarżyciel publiczny. Nadto zwrócić należy uwagę że biegły w tej opinii nie próbuje zachować choćby pozorów obiektywizmu oraz

wielokrotnie wykracza poza ramy określone postanowieniem o dopuszczeniu dowodu. Biegły najwyraźniej nie dostrzega że w polskim procesie karny obowiązuje domniemanie niewinności nie zaś domniemanie winy. Bez odpowiedzi pozostaje natomiast pytanie, dlaczego prokurator zlecił policzenie psów biegłemu z weterynarii nie zaś z biegłemu z rachunkowości względnie nie policzył uśmierconych zwierząt sam.

Prokurator nie wykonał zaleceń wynikających z postanowień z dnia 18 lutego 2013 roku i 15 stycznia 2014 roku. Uzupełniając postępowanie przygotowawcze Prokurator przeprowadzi wszystkie czynności których konieczność wykonania wynika z przedmiotowych postanowień – z faktu, iż drugie z nich nie zostało zaskarżone wyprowadzić należy wniosek, że Prokurator podziela jego treść.

